УДК 378.018.43

ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Черепаха О.С., к.т.н.
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Виробнича практика студентів відіграє важливу роль у формуванні професійних компетентностей і дає змогу закріпити теоретичні знання в реальних умовах. Однак перехід на дистанційне навчання в умовах пандемії та інших кризових ситуацій поставив перед закладами вищої освіти нові виклики у забезпеченні ефективної організації цього процесу [1]. Проаналізуємо основні проблеми, з якими стикаються як студенти, так і викладачі та підприємства, що приймають на практику.

Відсутність безпосереднього доступу до виробничого середовища. Однією з найбільших проблем стала неможливість організувати виробничу практику на реальних підприємствах через карантинні або інші обмеження. Багато галузей вимагають безпосередньої участі в робочих процесах, що важко реалізувати дистанційно. Для спеціальностей, пов’язаних з інженерією або медициною, відсутність практичної роботи може значно знизити якість підготовки. Як наслідки це призводить до зниження рівня професійної підготовки, оскільки студенти не мають можливості розвивати необхідні практичні навички, які є критично важливими в їхній майбутній професійній діяльності.

Обмеження доступу до обладнання та ресурсів. Багато спеціальностей потребують доступу до спеціалізованого обладнання, лабораторій, виробничих ліній або програмного забезпечення. В умовах дистанційного навчання забезпечити цей доступ стало надзвичайно складно. В результаті студенти змушені виконувати завдання за

допомогою обмежених або неповноцінних засобів. Як приклад, студенти-механіки не можуть проводити лабораторні дослідження та тестувати розробки на реальному обладнанні.

Відсутність безпосередньої комунікації та наставництва. Організація виробничої практики часто включає супровід і наставництво з боку керівників на підприємствах. Під час дистанційного навчання комунікація може бути неефективною через технічні проблеми або труднощі з організацією спільної роботи. Студенти не завжди отримують своєчасний зворотний зв'язок або можуть відчувати нестачу мотивації через відсутність живого спілкування. Проблема усугубляється недостатньою взаємодією з професіоналами галузі, що обмежує можливості студентів отримати корисні поради чи відгуки щодо своєї роботи.

Для успішного проходження дистанційної практики потрібні надійні технології, стабільний Інтернет-зв’язок і доступ до сучасного програмного забезпечення. На жаль, не всі студенти мають необхідні технічні засоби, що створює нерівні умови та знижує ефективність навчання. Як наслідки, студенти з віддалених регіонів або з обмеженими фінансовими можливостями часто виявляються у невигідному становищі, що впливає на якість виконання завдань.

Складність організації онлайн-практики на підприємствах. Багато підприємств не мають можливості організувати повноцінну онлайн-практику через специфіку своєї діяльності. Відсутність спеціальних програм для віддаленої роботи або обмеження, пов’язані з конфіденційністю, роблять процес виробничої практики складним або навіть неможливим. Рішення цього лежить у співпраці з підприємствами в розробці симуляторів або віртуальних тренажерів, які дозволять відтворити виробничі процеси у віртуальному середовищі.

Можна виділити наступні шляхи вирішення виділених проблем:

– використання віртуальних симуляторів і навчальних платформ, впровадження технологій, які моделюють виробничі процеси, може частково компенсувати відсутність фізичної присутності; такі платформи можуть допомогти студентам відчути виробничу атмосферу та виконувати завдання в реальному часі;

– гібридні форми навчання, поєднання онлайн-навчання з короткостроковими стажуваннями на підприємствах, коли це можливо;

– підтримка технічного забезпечення, надання студентам доступу до необхідного обладнання та програмного забезпечення, наприклад, через створення університетських бібліотек цифрових ресурсів;

– співпраця з підприємствами, розширення співпраці з компаніями для організації віддаленої практики та розробки навчальних програм, які відповідають сучасним потребам ринку праці.

Організація виробничої практики студентів в умовах дистанційного навчання залишається серйозним викликом для закладів вищої освіти. Проте сучасні технології та тісна співпраця з підприємствами можуть допомогти знайти ефективні рішення. Важливо забезпечити студентам можливість отримати якісну практичну підготовку, яка відповідає вимогам їхньої майбутньої професійної діяльності.

Література:

1. Мельниченко А. О., Шевчук О. В. Актуальні проблеми та перспективи розвитку дистанційної освіти в умовах постійних змін технологій та вимог сучасного ринку праці. *Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції для освітян (м. Чернігів, 22 березня 2023року).* Чернігів : ГО «Науково-освітній інноваційний центр суспільних трансформацій». 2023. С. 79-81. https://doi.org/10.54929/conf_ped_03_2023